

NETECHNICKÉ SHRNUTÍ PROJEKTU POKUSŮ

Název projektu pokusů

Heterotopická transplantace srdce u potkanů, modifikovaná technika. Imunomodulace organizmu příjemce na alogenní tkán pomocí mezenchymových kmenových buněk a cyklosporinu.

Doba trvání projektu pokusu 1.1.2018-31.12.2022

Klíčová slova - maximálně 5

Účel projektu pokusů - označte jej křížkem (x) do prázdného polička

základní výzkum

translační nebo aplikovaný výzkum

vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků

ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
zachování druhů

vyšší vzdělávání nebo odborná příprava

trestní řízení a jiné soudní řízení

Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Pracovní hypotéza: Navození imunitní tolerance intravenózní aplikací dárcovských mezenchymálních kmenových buněk u potkanů po heterotopické (abdomen) transplantaci srdce. Zjištění procenta orgánových rejekcí a rychlost jejich nástupu v jednotlivých skupinách. **Cíl projektu**

- 1) Příprava a natrénování modifikované techniky heterotopické transplantace srdce u potkanů.
- 2) Posoudit efektivitu mezenchymových kmenových buněk potkanů v navození imunosuprese /tolerance/ imunomodulace u potkanů po heterotopické transplantaci srdce.
- 3) Určit nejvhodnější protokol infuze mezenchymových kmenových buněk (dávka, místo aplikace, timing).
- 4) Srovnání účinnosti mezenchymových kmenových buněk v navození imunotolerance event. zabránění akutní rejekce s klasickým imunosupresivním preparátem cyklosporinem A.

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

Model heterotopické transplantace srdce u laboratorních potkanů (*Rattus norvegicus*) je v různých technických modifikacích používán od roku 1964 a je akceptován jako nejčastější zvířecí model pro studium mechanizmů transplantační imunologie, imunotolerance, rejekce a pro studium nových imunosupresivních preparátů. Výhodou potkaních modelů je jejich dostupnost, poměrně malá biologická variabilita, přirozeně vyšší odolnost proti infekčním chorobám a v neposlední řadě menší ekonomická náročnost jejich péče, co z nich dělá atraktivní model pro výzkum.

V humánní medicíně, především v oblasti orgánových transplantací, implantací alogenních štěpů (cévní, chlopenní...) navození permanentní imunologické tolerance vůči dárcovským antigenům bez nutnosti imunosupresivní léčby nebo s významnou redukcí dávek klasických imunosupresivních preparátů, by znamenalo prodloužení životnosti transplantovaných orgánů a aloštěpů, zmírnění nebo úplné potlačení rejekčních reakcí a taky vedlejších a negativních dopadů chronické imunosupresivní léčby a tedy významné zlepšení kvality života pacientů po transplantaci.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

V projektu budou využity kmeny potkanů Wistar (event. Brown Norway) a Lewis jako nepříbuzenské kmeny vhodné pro testování imunologických reakcí po transplantaci srdečních alograftů. Rovněž se bude testovat schopnost mezenchymových kmenových buněk této imunologické reakci zabránit. Ta bude srovnávána s imunologickou odpovědí při použití klasického imunosupresivního preparátu cyklosporinu. Tyto kmeny jsou používané i ve světových laboratořích řadu let a jsou vhodné k navrhovaným studiím tohoto projektu.

Pro dokončení pokusů ze studie (skupina C a D) požadujeme celkem 60 zvířat, pro správné statistické vyhodnocení.

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

Veškeré chirurgické zákroky budou provedeny v celkové anestézii. Pravidelné echokardiografické kontroly budou provedeny v inhalacní anestézii. Míra závažnosti bude střední. Na konci pokusu budou zvířata usmrcena předávkováním anestetikem a bude proveden odběr a analýza srdce.

Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uveďte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

Tyto pokusy lze provést pouze *in vivo* a nelze je nahradit alternativními metodami, protože jenom *in vivo* je možné sledovat a komplexně posoudit rozvoj tkáňového poškození srdce a dalších orgánů (především ledvin), imunologickou reakci živého organizmu a ovlivnění rejekce novými typy imunosupresivních preparátů.

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

Bude využit pouze počet zvířat nezbytný pro vytvoření statisticky významné skupiny pro další zhodnocení výsledků.

Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

Výhodou potkaních modelů je jejich dostupnost, poměrně malá biologická variabilita, přirozeně vyšší odolnost proti infekčním chorobám a v neposlední řadě menší ekonomická náročnost jejich péče, co z nich dělá atraktivní model pro výzkum.